IX-ik évfolyam. 22-ik szám. Köszeg, 1891. május 31-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reclamatiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: a táblaház iskola-utczai részében.
(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 11—12. és d. u. 1—2-ig.)
Kiadói iroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor csütörtökön estig.
Megjelenik minden vasárnapon.
Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Iparpártolás.

Nem éppen rózsaszinü szemüvegen keresztül tekintünk iparunkra, amidőn azt merjük kimondani, hogy amit ma a magyar ipar előállit, mindaz kiállja az összehasonlitást a külföld iparával.

Nemcsak kiállja az összehasonlitást, de vannak egyes iparágak, egyes ipartermékek, melyekkel felülmulja a külföldet is.

Csak néhány évvel ezelőtt is, valódi bámulatot keltett, s országos eseményszámba ment, ha gazdag nábobjaink s pénzarisztokratáink, a hazai ipar fejlesztése czéljából, a tisztán kényelmükre szolgáló ipartermékeket nem kül-, hanem belföldön rendelték meg.

Manapság már bizony nem kell külföldre zarándokolnunk. Amiket a Nyugat művelt nemzetei előállitanak, azt képes a magyar ipar is előteremteni. Igaz, sokszor úgy fogjuk tapasztalni, hogy egyik-másik ipartermékét talán jutányosabban szerezhetünk be külföldről, de viszont feltétlenül arra a meggyőződésre jutunk, hogy a magyar ipar rendszerint tartós és szolid árukat bocsát ki kezei közül.

Hazánk viszonyainak tanulmányozásával s jólétének fokozásával foglalkozva, okvetlenül arra a tapasztalatra kell jönnünk, hogy kifejlett nivón álló iparunk nagyobb mérvü pártolása nélkül, most már igen könnyen visszaesést idézhetnénk elő iparhaladásunk tekintetében.

Nekünk minden áron oda kell törekednünk, hogy a mezőgazdasági téren szerzett vagyoni gyarapodás eredményeként mutatkozó tőkéinket, a szükséges ipartermékek beszerzése alkalmával, egyáltalában ne dobjuk a külföldi árupiaczra. De ha már éppen ki nem kerülhetnők ezt, úgy ezen kényszerhelyzetből is, csak minél jelentéktelenebb arányokban költekezzünk. Fő terekvésünk az legyen, hogy a nemzeti tőke a haza határain belül maradjon.

Mennyi tömérdek életképes hazai iparvállalatunk van! Tegyük feladatunkká, hogy megrendeléseinket csakis hazai vállalatoknál eszközöljük. Midőn ezt tesszük, kifejlett iparunkat tesszük erősebbé, s a külfölddel szemben versenyképessé.

Mert kifejlett iparunkhoz nem hiányzik egyéb, mint a versenyképesség. Ha ezt megszerezzük neki, akkor iparunk éppen azon a szinvonalon áll, melyen a legmüveltebb külföld ipara.

A versenyt, a küzdelmet kell lehetségessé tennünk, hogy iparczikkeiuknek minden részről fogyasztókat szerezhessünk.

A lefolyt utólsó két évtized kiállitásai teljes hitelü bizonyitványt nyujthatnak afelől, hogy ipartermékeink általában milyen kitünőek, s hogy a változott viszonyokhoz képest a külföldi czikkekkel kiállják a versenyt.

Csak néhány iparcsoportot tekintsüuk, mik voltak ezek két évtized előtt!

Volt e vegyészeti iparunk? Mit termelt az agyag- és üvegipar; vagy hol állott a vas- és fémipar; mily produktumai voltak a fa-, bőr-, vagy akár a papir-iparnak? A ruházati ipar terén mily óriási haladást tettünk; a butoripar és dekorativ lakberendezés haladása meg éppen bámulatot keltő.

De ki sorolhatná fel egy rövidke czikk keretében azon haladást, mit különösen két évtized óta tettünk.

Csak örülnünk lehet a fölött, hogy a természeti áldásokban gazdag források kellő kiaknázása, s a befektetési tőkékkel való zsugoriskodás mellett is oly óriási haladást tettünk az ipar terén, daczára annak, hogy még a meglevő, s a rendelkezésünkre álló munkaerőket sem használtuk fel mindenkor kellőleg, sőt még ma sem használjuk fel úgy, amint kellene.

Pártoljuk a hazai ipart! Ha e jelszó általánossá válik, akkor a vállalatok emberei sem fogják félteni a befektetési tőkéket, melyek mostanság a legcsekélyebb körülménytől is csakhamar ingadozni kezdenek, mert iparunk még nem szilárdult meg eléggé, jóllehet teljesen kifejlett, s ismételjük, hogy kiállja az összehasonlitást a külföld iparával, de pártolás hiányában még mindig nem versenyképes.

E terén a sajtónak is van hivatása, és pedig igen szép, igen nemes hivatása.

Első sorban is kötelessége az anyagi érdekeinket előmozdító iparügyi körülményekre folytonosan figyelmeztetni; mert valóban nem tesz hálátlan munkát, ha a közönséget a hazai ipar pártolására serkenti; sőt nemcsak kötelessége serkenteni, hanem arról mindaddig beszélni, amig csak a hazai iparnak pártolása vérünkbe át nem szivárog, amig az velünk egygyé nem forr, úgy szólván nemzeti természetünkké, sajátságunkká nem válik.

TÁRCZA.

Mit igyunk a nyáron?

Ha ivásról van szó, a magyar ember szeret nagyokat mondani, mintha ő ilyen meg olyan jó ivó volna. Vörösmartynk is azt hirdeti, hogy bort megissza magyar ember, jól teszi; okkal móddal dal meg nem árthat s szeszi. Petőfi hires bordalai a mámort éneklik meg, habár őt azért senki sem ismerte részegesnek. A nagy ivás divatja meglehetett régente, de alig van meg manapság. Ha megfordulunk külföldön, akkor látjuk, hogy ott többet isznak az emberek, mint nálunk s népünk, kivált nőink, sokkal tartózkodóbbak ivás dolgában.

Nincs hát szükség rá, hogy én itt mértékletességet prédikáljak. Azon sem akarok lamentálni, hogy mind megissza borunkat a filloxera s előbb-utóbb sörre fanyarodunk. Czikkelyemnek már a czime megvallja, hogy holmi nyári italról, vizről akarok szólani, mondjuk hát meg előre, hogy a savanyu vizekről.

Napjainkban igen nagy jelentőségre vergődött az ásványos vizek fogyasztása. Bennük a nemzetgazdaság valóságos kincseket forgat. A föld mélységeinek rejtekeiből nemcsak aranyat, ezüstöt, vasat, sót, szenet turunk ki, hogy értékesitsük, hanem a kőségek és ércze vizben fölolvadt parányi részecskéivel is kereskedünk. Buzánkat Amerika szorongatja a piaczokon, borunkat az amerikai apró bogár pusztitja, marhánk és sertésünk elől egy-egy járvány zárja el a határt; de hőseink, Hunyady Jánossal az élükön — persze keserűviz alakjában — meghóditják a világot. A római poëta pogánymondását, hogy flectere si nequeo superos, Acheronta movebo az életben igy alkalmazzuk, hogy a vizben fölolvadt alvilágot (Acheront), az ásványos vizekben szedjük magunkba.

Ha látom, hogy csak itt a fővárosban mennyi ásványos vizet fogyasztunk, mindenféle fajtát s hogy vidéken a legfélreesőbb faluban is könnyü szerrel hozzájut az ember kedves savanyuvizéhez, alig tudom már azt az állapotot elképzelni, melyben az én gyermekkoromban volt a savanyuvizek fogyasztása. Az én tuladunai falumban azt hittük, hogy savanyuvis csak háromféle van a világon; mert az igáslovaktól vout s a szalma közé dugott üvegekkel szinültig megrakott stájer szekerek csupán rojcsi és gleichenbergi vizet hordottak felénk, a példájokat követő vasmegyei fuvarosok pedig tarcsai-val szolgáltak. Mikor Sopronba kerültem iskolára ott azt tudtam meg, hogy az ott árult kőkorsókban keresztúri vizet kapui s hogy a szomszédos balfi fürdőn még a lovak is záptojás szagu vizet isznak. Igy volt ez mindenütt, az ország minden vidékének meg volt a savanyu vize. Az alföldön a parádi járta, tul a Tiszán a szulini, Erdélyben a borszéki, a Balaton mentén a füredi. De a savanyu vizet vagy borvizet alig becsülték egyébre, mint hogy jó a bor erejét egy kis savanyu vizzel mérsékelni. Hiszen mindegyik vizből elszállitottak évente egy pár szekérrel, de ki hitte volna, hogy legyen savanyuviz, pláné magyarországi, melyből évente másfél millió palaczkkal is elfogyasztanak.

Legnagyobb hóditást tettek keserüvizeink, melyeket nemcsak itthon, hanem Németországban, Francziaországban és Angolországban, sőt Amerikában és Ausztráliában is mindenütt ismernek. A tulajdonképpeni savanyuvizeink elterjedését nagyon hátráltatta, hogy nagyon gyönge, a szállitásra alkalmatlan üvegbe fejtették volt s a velük bánás sem volt valami rendes és tiszta. Vizeink piaczán valóságos forradalmat keltett a Margit-forrás, majd még inkább a mohai Agnes-forrás vizének csinos formában, pompás üvegekben való megjelenése. Még a borszéki viz is kénytelen volt ezután ősi köntösét levetni s csinos formáju erős üvegben állani a közönség elé. Nem különben a bártfai és szolyvai is követték a jó példát, ugy szintén az ujabban ismeretessé vált vizeink pl. a véghlesi Vera, a lipóczi Salvátor stb. stb. mind tisztességes formában jutnak immár a kereskedésbe és asztalunkra.

Vasutaink az ásványos vizeket nagy forgalomba juttatták, de sajnos, hogy a külföldi vizek versenygését is ránk zuditották. Pedig a külföldi vizekre, egy-kettő kivételével, nekünk szükségünk nincs. Annyi és oly sokféle az ásványos vizünk s oly kitünő alkotásu, hogy vétket követünk el, ha a mai vizeink rovására az idegen vizeket fogyasztjuk, melyek sokszor silányabbak is a mieinknél. Országunk, mondhatni, az ásványos vizek hazája s mégis az idegen vizek szinte leverik a hazaiakat, itt a forrásnál. Ennek egyrészt közönségünk nembánom természete az oka, mely nem fogja föl, hogy milyen fölösleges pénzkidobás a mit külföldi vizekért elfizet, holott ugyanazzal a pénzzel nemzetünk gazdagodásához járulna, ha a hazai vizekért fizetné. Másrészt a külföldi reklámra hallgató vendéglőseink, meg azok az orvosaink bünösök benne, a kik a bécsi egyetemen tanulnak s német könyvekből meritik tudományukat. Bécsi előadásokon persze nem hallani, német könyvekben sem olvashatni semmit a magyar vizekről, mig a külföldiek mindenféle betegségre osztályozva s ajánlva vannak. Igy érthető, hogy ugy szokott ez nálunk lenni, hogy ha valaki egy kicsit köhög, giesshübli vizet iszik, a ki jobban köhög, emsi-t, a ki nagyon köhög, annak már csak seltersi viz lesz az orvossága. A görvélyes gyermekekkel halli vizet itatnak. Vértelen nőknek pyrmonti meg franzensbadi vizet rendelnek. Az egyszerűbb savanyu vizek közül is rengeteg mennyiségben fogy ná-

A sajtó egyik igen szép hivatása az, hogy folytonosan buzditson arra, hogy a haza minden egyes lakója a hazai ipar pártolásának gondolata által legyen áthatva; mert csak akkor érhetjük el a magunk elé tüzött nagy czélt, ha a honi ipart azon polczra emeltük, amelyen az diadalmasan versenyezhet a művelt külföld iparával.

Legyen a jelszó: Pártoljuk a hazai ipart!

MEDOR.

Déli vasut uj menetrende.

Folyó évi junius hó 1-vel a déli vasuton a nyári menetrend lép életbe, és ennek következteben az egyes vonalokon a személyvonatok forgalmában következő menetrend változások állnak be, és pedig:

A budapesti-prágerhofi vonalon Budapest déli vasutról Siófokig a fürdő évad tartama alatt bezárólag folyó évi szeptember hó 15-ig a 211. és 212. számu gyorsitott személyvonat és, Budapest déli vasut — Székesfehérvár között a 219. számu helyi vonat ismét közlekedni fog. A 211. sz. vonat Budapest d. v-ról 5 óra 6 perczkor délután fog indulni és Siófokra este 7 óra 59 perczkor megérkezni, mig a 212. számu vonat Siófokról este 8 óra 25 perczkor indul és Budapest d. v-ra 11 óra 3 perczkor este érkezik.

A 219. számu helyi vonat Budapest d. v-ról délután 3 óra 26 perczkor indul és délután 5 óra 57 perczkor érkezik Székesfehérvárra. Ezenkivül a Székesfehérvár-Budapest közt közlekedő 214. számu helyi vonat Székesfehérvárról korábban azaz 6 óra 31 perczkor reggel fog indittatni, mely vonat Budapest d. v-ra már reggel 8 óra 32 perczkor érkezik.

A 201. és 202. számu gyorsvonatok valamint a 203, 204. 207. és 208. sz. személyvonatok Budapest-Pragerhof között, továbbá a 215. és 216. sz. vegyesvonat Budapest-Nagy-Kanizsa közt és végre a Budapest d. v. — Kelenföld között közlekedő csatlakozó vonatok, melyek az utóbbi állomáson a m. kir. államvasutaknak Győr és Bécs felé s viszont közlekedő gyors- és személyvonataihoz a közvetlen csatlakozást közvetik, csak csekélymérvü változást szenvednek.

A nagy-kanizsa-bécsujhelyi vonalon az eddig Nagy-Kanizsáról Bécsbe reggel induló 305. számu személyvonat tetemesen meggyorsittatik és ennek következtében Bécsbe majdnem 2 órával előbb fog megérkezni.

Ezen vonat Nagy-Kanizsáról 6 óra 31 perczkor reggel, Szombathelyről 9 ó. 23 p-kor, Sopronból 11 óra 11 p-kor délelőtt fog indulni és Bécsbe 1 óra 25 perczkor délután érkezik.

Az eddig Sopron és Bécsujhely közt minden hétfőn és pénteken közlekedett 311. és 312. számu vegyes vonat ezentul naponta fog közlekedni, és ezenfelül a 311 sz. vonat Sopronból az utazó közönség kivánságának megfelelőleg délután, még pedig 2 ó. 11 p-kor fog indulni és Bécsujhelybe 3 ó. 25 p-kor érkezend, mig a 312. sz. vonat Bécsujhelyből 5 ó. 23 p-kor reggel indul és 7 óra 29 perczkor reggel érkezik Sopronba. A nagy-kanizsa-bécsujhelyi vonal többi vonatai csak kismérvü menetrend-változást szenvednek, megjegyezvén, hogy a Nagy-Kanizsáról 2 ó. 26 p-kor délután induló 301. sz. személyvonat ismét meggyorsittatott s 36 perczczel korábban azaz 8 ó. 44 p-kor este érkezik Bécsbe.

A köszeg-szombathelyi vonalon a jelenleg közlekedő vonatokon kivül, a szombathelyi hetivásárok napjain t. i. minden kedden és pénteken és a nyári hónapokon át még minden vasár- és ünnepnapon és mindkét irányban egy uj vonat fog forgalomba helyeztetni.

Az ujonnan berendezett 1603 sz. vonat Kőszegről 8 óra 20 p kor reggel indul es 9 óra 6 p-kor érkezik Szombathelyre. Az ellenkező irányban az 1604 sz. vonat Szombathelyről 11 ó. 16 p kor délelött fog indulni és 11 óra 59 perczkor Kőszegen megérkezni.

Ezen uj vonatok Szombathelyen közvetlenül csatlakoznak a nagy-kanizsa bécsujhelyi vonal 305. és 302. sz. gyorsitott személyvonataihoz Nagy Kanizsa illetve Bécs felé és viszont.

A steinbrück-sziszeki vonalon a Zágráb és Steinbrück között személyszállitással közlekedett 551. és 552. sz. tehervonatok beszüntetnek és ezek helyett az egész vonalon másodrendü személyvonatok rendeztetnek be, miáltal Zágráb és Sziszek közt a személyvonatok szaporittatnak s ezenkivül a vonatok meggyorsitása következtében a menettartam — kiváltképen a zágráb-steinbrücki vonalon — rövidittetik.

A menetrendbe mint ujonnan felvett 513. számu személyvonat Sziszekről délelőtt 11 órakor, Zágrabból pedig 1 órakor délután fog indulni és 2 ó. 38 p-kor Steinbrückbe érkezni, mig az uj 512. számu vonat Steinbrückből 1 óra 36 p-kor délután indul, Zágrábba 4 óra 46 p-kor és Sziszekre 7 óra 4 perczkor este érkezik.

Az 501. és 502. számu személyvonatok, valamint az 510. és 511. számu vegyesvonatok is az érvényben levő menetrenddel szemben csak csekély változásokat szenvednek, megjegyezvén, miszerint az 510. és 511. sz. vegyesvonatok szinten mint másodrendü személyvonatok fognak közlekedni.

A székesfehérvár-ujszőnyi vonalon csak a 712. és 751. számu vonat menetrendje és a nagykanizsa-barcsi vonalon pedig csupán a 910. sz. vonaté szenved csekély perczekre terjedő módositást.

A déli vasut vonataival ez idő szerint közvetitett csatlakozások változatlanul fentartatnak sőt egynémely közvetlen csatlakozás különösen a Budapest-Insbruck közt lényegesen megjavittatott.

A Franzenfeste Innsbruck közt közlekedő vonatok gyorsitása és a menetrendben történt czélszerü áthelyezése folytán a menettartam Budapesttől Innsbruckig, 2 órával az ellenkező irányban pedig majdnem 5 órával lett megröviditve, miáltal a déli vasut vonalán Budapest-Innsbruck között, Pragerhof-Marburg-Franzensfesten át a leggyorsabb és a közvetlen kocsik forgalomba helyezése következtében a legkényelmesebb közvetlen összeköttetés is közvetittetik.

A közvetlen kocsik forgalma tekintetében is jelentékeny javitások lettek az utazó közönség kényelmére életbe léptetve s folyó évi junius hó 1-vel a következő utirányokon fognak I és II. osztályu közvetlen kocsik közlekedni: u. m. a 201. és 202. számu gyorsvonatoknál Budapest v. — Fiume-Abbazia és Budapest szemely-pályaudvar Innsbruck továbbá Budapest szem p. udvar-Trieszt (télen Velenczebe) között.

A 207/909/2014 és 2013/910/208 számu vonatokkal Budapest d. v. és Pakrácz-Lipik közt. A 207, 208, 293. és 296. számu személyvonatokkal Budapest v. — Bécs között Kelenföld l/m. Bruckon át I. II. és III. osztályu kocsik a 302/605/606/301/304/909 és 910. 303. számu vonatokkal Bécs-Eszék közt Nagy-Kanizsa, Barcs, Villányon át, és az 501. és 502. sz. vonatokkal Steinbrück és Bosna-Bród között Sziszeken át fognak közlekedni.

Az uj menetrendre vonatkozó közelebbi adatok a már közhirré tett menetrend-hirdetményekből vehetők ki.

Helyi és vidéki hirek.

— **A főherczeg fogadása.** József főherczeg ő fensége jövő csütörtökön a délután negyed 5 órakor érkező vonaton jön Kőszegre, hol fogadására minden előkészület megtörtént. A berobogó vonatot zene és daraczlövések fogadják s a főherczeget és kiséretét a város elüljárósága kiséri be a feliobogózott utczákon keresztül a *Strucz* fogadóig, hol a szállás lesz.

— **Úrnapja.** Az úrnapi ünneplést az idén elmosta az eső. A körmenet nem vonult ki az utczákra, hanem bent a templomban vonult volna az oltárokhoz, ha azt ugyan a plébánia-templom szük volta megengedte volna. Igy azonban csak a papság végezte teendőit, és az is csak nagy bajjal talált egy kis utat. Valóban idején lesz, ha az uj templom fölépitéséhez fognak.

— **A majális** ma délután a sörkertben lesz és rendkivüli érdekesnek igérkezik. Két zenekar fog játszani, a kőszegi- és az ujonnan szervezett csepregi czigányzenekar. Az állatsereglet és ritkaságok bemutatása nagyon mulattatni fogja a közönséget. Az est beálltával Kőszegi József ködfátyolkép-előadást tart, mely után az itt letelepültek szeretetreméltó tagja, dr. Schmidt ur, igen fényes tűzijátékot rendez a következő programmal: 1. Raketák. 2. Napraforgók. 3. Tűzeső-paraplui. 4. Nagy tableau. A három gráczia, tüzes biciklistákkal körülrajongva.

— **Iskolaszéki gyülés.** A helybeli kath. iskolaszék tegnap d. e. 10 órakor gyülést tartott, melyen megállapitotta a záróvizsgálatok sorrendjét és pályázatot hirdetett az ujonnan szervezett segédtanitói állomásra. Ezeket megelőzőleg Major János egyházi elnök megemlékezett az iskolaszék világi elnökének, Chernel Kálmánnak, elhunytáról, bejelentvén egyuttal, hogy a megboldogult 100 frtos alapitványt hagyott a magyar nyelvben sikeres előmenetelt tanusító fiuk és leányok részére. Az ő halálával megüresedett helyre Gábriel József póttag lép az iskolaszékbe, s az elnöki székbe egy később választandó iskolaszéki tag.

— **Vizsgálatok sorrendje.** A helybeli katolikus elemi népiskolákban az idei záróvizsgálatok a következő sorrendben lesznek megtartva: Junius hó 15-én az I. fiu-, 16-án az I. leány-, 17-én a II. fiuosztályban; 18-án délután a svábfalui fiókiskolában; 19-én a II. leány-, 20-án a III. fiu-, 22-én a III. és IV. leány-, 23-án a IV. és V. fiu-, 24-én az V. VI leányosztályban mindig reggeli 8 órától kezdve. 23-án d. u. 3 órakor a IV. és V. egyesitett fiuosztályok tornagyakorlatai. 27-én ünnepélyes *Te-Deum*.

— **Turisták értekezlete.** A kőszegi turisták, vagyis helyesebben annak java része, lelkesedéssel csügg az ügyen, mely társadalmi viszonyaink felélénkitését czélozza. Ha kirándulásokat, vagy mulatságokat rendez, tervszerüen fog munkába és a legapróbb részletekig korporative intézkedik. Igy tettek pénteken is, közvetlenül a mai majális előtt, figyelemmel lévén arra, hogy még többet nyujtsanak, mint a mennyit igérnek. A Waisbecker-féle vendéglőben tegnap előtt tartott értekezleten megtudtuk, hogy a mai mulatság rendkivülit fog nyujtani és azon kellemes szórakozást lel majd a különben

---

lunk a krondorfi, gleichenbergi, rohitschi, radeini, bilini stb. Hogy a külföldi vizeknek milyen jó piaczuk van nálunk, az bizonyitja leginkább, hogy annyit költhetnek magyar hirdetésekre, s pl. a seltersi viz tulajdonosa összes lapjainkban egész oldalra terjedő hirdetésben tartotta érdeme-nek tiltakozni egy másik, hasonló nevü viz konkurráló hirdetései ellen. A magyarországi fogyasztásra szánt stájer vizek még magyar czédulával is kedveskednek, pl. a radkersburgi vizet regedei néven fogyasztjuk.

A mult őszszel az országos fürdőügyi tanácskozás tárgyalta ásványos vizeink dolgát. Akkor Than Károly egyetemi professzor igen érdekes előadásban fejtegette a hazai és külföldi ásványos vizek kémiai alkotását. Az ő adatai szerint könnyen megrajzolhatjuk annak a képét, hogy mihez tartsuk magunkat, mikor ásványos vizet választunk.

Az orvosságként ható ásványos vizek során a kénsavas vizekről őszintén megvallhatjuk, hogy a karlsbadi és marienbadi vizzel fölérő vizünk nincs; némiképpen a balatonfüredi és koritnyiczai viz helyettesitheti őket. Még az arzén tartalmu ronczegnói viznek nincs nálunk helyettesitője, hacsak a boszniai Guber-forrást nem vesszük a magunkénak.

Kénes vizeink hévizek, fürödni valók. Ilyen a legkitünőbb magyar fürdőink vize. De van ivásra való hideg kénes vizünk is pl. a parádi, melyet az emésztés bajaiban szenvedők isznak.

Vasas viz a vértelen asszonyok és sápadtságos leányok itala. Ilyen vizeink közül a szliácsi olyan kiváló, hogy minden más vasas vizet fölülmul; mellette az előpataki, buziási, bártfai, visk-várhegyi, vihnyei teszik fölöslegessé a külföldi vasas viseket.

Jódos vizet a görvélyeseknek, bőrbajosoknak, vérbajosoknak rendel az orvos. A jódos vizet egyszersmind a benne levő konyhasó teszi hatásossá. Legjobb jódos vizünk a csizi, nem szorulunk mellette a halli vizre, sem a heilbrunni-ra. Van meleg jódos vizünk is, a lipiki, melyet ott helyben ivásra is használnak.

Keserüviz dolgában a külföld még csak szóba sem jöhet a budai keserüvizek mellett. Ilyen pl. a Hunyadi János, Ferencz József, Deák Ferencz, Rákóczy, Viktoria stb. Történeti neveket viselő keserü vizeink számát egy élelmes vállalkozó még a Hunyadi Árpád nevü képzelt hőssel is szaporitotta. Vannak még kisebb körben ismert keserüvizek pl. az igmándi, alsóalapi, ivándai.

Sós savanyu vizet azok isznak, kik gyomor és bélbajokban, görvélyességben, köszvényben szenvednek. Ilyen vizük van az erdélyi sósforrásoknak, melyeket fürdésre használnak.

Ivásra valók a cigelkai, tarcsai, szántai.

Lugos vizek jó hatásuak köhögés és rekedtség a általában hurutos bajok ellen. Közöttük legtisztább a luhi Margit-forrás vize, jó viz a bikszádi és palicsi is. Nem szorulunk a bilini, vichnyi és emsi vizekre.

Egyszerü alkáliás savanyu vizek köhögés és rekedtség, gyomor- és bélbajok, köszvény, vesebajok ellen hatásosak. Ezek során minden más savanyu viznél kitünőbb a szolyvai, jó a hársfalvi s az ide is sorolható parádi csevicse. Mellettük fölöslegesek a krondorfi és giesshübli, melyek jóságra is elmaradnak, kivált a szolyvai mögött.

Földes savanyuvizek vesebajok, köszvény, angolkóság ellen használnak, ugy szintén köhögés ellen is Ilyen vizeink során ismertesebbek a német-kereszturi, szinnye-lipóczi Szalvátor, borszéki, lublai, véghlesi Vera, mohai Agnes stb.

Azonban az ásványos vizek nem csupán beteg embernek valók, egészséges emberek is legjobb üdítő itala a savanyu viz; kivált a két utóbbi csoportba tartozó savanyu vizek jók bor mellé. Hogy közülük melyiket válaszsza az ember, kinek-kinek az izlése, szokása is határoz. A savanyu vizek fölfrissitő hatása leginkább a bennük foglalt szénsavtól van, azért e hatásuk annál élénkebb, mennél jobban pezsegnek. Szénsav van a pezsgő vizben vagyis az ugynevezett szódavizben is, mely ugyancsak versenyez a savanyuvizekkel. A tiszta vizből tisztán készitett szódaviz csakugyan kellemes ital, de csalódás azt hinni, hogy a hol rossz az ivóviz, ott szódavizzel bátran élhet az ember, mert a rossz kutvizből készitett szódaviz nem válik be jó italnak. Ellenben a savanyuvizek az egészség megóvására annyiban is igen fontosak, hogy a mely vidéken az ivóviz rossz, ott csakis savanyu viz ivásával óvhatjuk meg magunkat mindenféle, a viz ivásától kapható betegségek ellen.

Nyáron a legjobb vizvezetékü városban is a csövekben átmelegedő viz elveszti szomjuságot enyhitő hatását. A jégbehütött viz pedig a meghülésveszedelmével jár. Nyáron az ivóviz a beleje jutó bomló anyagok miatt egyenesen a betegségek terjesztője lehet, kivált járványos időben. Ellenben a föld tiszta kebeléből fakadó savanyuviz mindenfele bomlóanyagtól mentes, tehát a betegségek ellen a legjobb óvószer.

A mint tisztelt olvasóim látják, én formális reklámot csapok, mindenkit arra biztatok, hogy igyék savanyuvizet. A legjobb nyári italul hirdetem a savanyuvizet. Azonban ezt a reklámot igazolja az egészségtan, mely a jó ivóvizet az egészség megóvására olyan fontosnak hirdeti. Továbbá az is igazoljon engem, hogy minden magyar ember hazafias dolgot cselekszik, ha segit felhasználni azt a nagy kincset, melyet nemzetgazdaságunk az ásványos vizekből merithet. Hazánk nem ugyan tejjel-mézzel folyó Kánaán, de megáldotta az ég jobbnál-jobb ásványos vizekkel. Minden csöpp eső, mely az ég felhőiből erre az áldott földre hull, nemcsak borban s buzában méri ránk az áldást, hanem a föld salakjából is kincset mos ki számunkra.

Ne engedjük, hogy e kincs kárba veszszen. Legyünk a hazai ásványos vizek reklámjának terjesztői.

K. Cs. L.

csendes szemlélő is. De megtudtuk egyuttal azt is, hogy a turista-kör nem riad vissza semmi munka- és áldozattól, hogy csak a határ és környék egyes szebb pontjait mindjobban kiemelje. Igy most tetemes költséggel javittatja a *Hétkut* vizfogóját és azon mesterséges vizesést alkalmaz; a hétkúti uttól jobbra eső és legujabban fölfedezett turista-ponton alkalmas menházat emeltett, és különböző helyeken padokat állittat fel. Valóban, egyesület hamarjában nem produkált annyit, mint ez a turista-kör.

— **Pályázati hirdetés.** A kőszegi róm. katb. iskolai szék f. é. május hó 30-án tartott üléséből pályázatot hirdet a kath. elemi fiuiskolánál ujonan szervezett ideiglenes segédtanitói állomásra. Jövedelem: 400 frt kézpénztizetés havonkinti előleges részletekben; egy szobából álló természetbeni lakás, vagy ennek hiányában 60 frt szállásbér. Pályázhatnak okleveles, nőtlen róm. katb. vallásu tanitók, kik kellőleg fölszerelt folyamodványaikat az iskolaszékre czimezve Major János prépost, esperes-plébánoshoz, mint az iskolaszék egyházi elnökéhez Kőszegre f. é. julius hó 15-ig küldjék be. A megválasztandó állomását f. é. szeptember 1-vel tartozik elfoglalni.

— **Az idegenforgalom** élénkülni kezd. Már a napokban érkeztek ide egyes családok és nyaralók, a legtöbb azonban csak május, junius és juliusban jön. Ujabban letelepedtek itt állandó tartózkodásra Mallik lovag alezredes családjával, özv. Nagy Elekné Szerajevóból, Olszevszka magányzónő Marburgból, Olsiczky család Linzből, — nyári tartózkodásra jött Muller honvédőrnagy, Friedlin Ede a kahlenbergi vasut és hotel igazgatója, a már tavalról előnyösen ismert kedves Berkovits család (m. ál. vas. felügyelő Budapestről); — a várost megtekintendő itt volt Berger őrnagy Bécsből, dr. Matlaszkovszky ügyvéd Budapestről, kik legközelebb nyaralásra idejönnek. De jóval nagyobb eredményről adhatnánk számot, ha elegendő lakások állanának az idegenforgalmi bizottság rendelkezésére.

— **Az idegenforgalmi bizottság** titkára, Kőszegi József ur, ismételve most már harmadszor, kéri a helybeli háziurakat és lakáskiadókat, jelentsék be nála a kiadó lakásokat, hogy ezekről tökéletesen informálva legyen, — mert roppantul megnehizíti munkáját az, hogy ha valaki jelentkezik, neki előbb lakásokat keresni kell, holott ha jegyzékben vannak, az idegeneknek gyorsabban nyujthat tájékozást.

— **Ünnepélyes körgyülés.** A kőszegi esperesi kerület tanitói idei tavaszi körgyülésüket a jövő szerdán Salfán tartják meg, hol az ottani érdemekben megőszült tagtársuknak, Fehér Józsefnek ötven éves jubileumát ülik meg. Az iskolai hatóság ezelőtt egy évvel felsőbb helyen kitüntetésre ajánlta a jó öreget, de eddig semmi nyoma az elismerésnek. Most aztán a kör tagjai, szép számmal a kerületi papok is, körülbelül 50 frtot adtak össze, hogy egy kis emlékkel tisztelhessék meg a megtört nemzetnapszámost. Az ünnepélyes körgyülés programmja: 1. Díszülés, melyet az elnök rövid szavakkal pont 9 órakor nyit meg. 2. A gyülés kebeléből küldöttséget meneszt jubilánsért. 3. Jubiláns üdvözlése: a) a kör elnöke, b) a helybeli iskolaszék és község, c) az iskolás növendékek által, kapcsolatosan némi emléktárgyak átnyujtásával. 4. Díszátvonulás a templomba, hol Major János prépost kerületi esperes ur ő nagysága alkalmi egyházi szt. beszédben szól a jubilánshoz és a hivekhez, utánna „Te Deumot“ és ünnepélyes szt. misét tart. — Ezt követi 5. a rendes körgyülés, melyen ez alkalommal csak a folyó ügyek tárgyaltatnak. 6. ½1 órakor társas ebéd, melyre egy teriték 1 frt 30 kr.

— **Csevegés a hétről.** Pereg a dob, szól a trombita; jönnek a vitéz katonák. Azaz, hogy jönnének, ha elindultak volna, és ide is érhetnének, ha valaha elindulnának. De nem indulnak ám, s ha kimozgósittatnának is Sopronból, alig tartanának felénk. Megmondták az aranygallérosok, hogy: „nem oda Buda;“ nem lenne annyi a lénunk Kőszegen, mint a mennyi van Sopronban. Kőszeg csak pihenésre való, a katonának épen ugy, mint czibilnek. Ha hirtelenében nagyobb várost csinálhatnánk belőle, akkor szivesen jönnének alkony előtt is a zöld hegyek alá, a tiszta vizü Gyönyös partjára; de igy eszükben sincs. Mi marad tehát egyéb hátra, mint hogy Kőszegből csakugyan nagy várost csináljunk. Hozzá is fogtunk már a nagy alkotásokhoz. Keressük a helyet és pénzt, a hová és a miből egy nagyszerü hotelt épitsünk. A Strucz már csak kis várasias és egyébként sem képes befogadni a sok utast. Szükségünk van egy grand hotel-re. A terv ez: Levegőbe röpítünk a piaczon egy pár házat, és megvan a hely; azután eladjuk a polgári iskola épületét meg egy pár városi lovat, és lesz pénz is, amit elépíthetünk. Ha már most lesz hely, a hová megszállhat az utas, lesz idegenforgalom is olyan, mint akár a fővárosban. Akkor azután bátran neki foghatunk a villák építéséhez is. Három gazdag fia a szegény városnak már kért ingyen helyet azon kikötéssel, hogy ha nem építenének is, legalább a helynek birtokában maradhassanak meg, persze, majd hordanak arra házat a csigák, az idegenek pedig maradhatnak ott, ahol vannak. Jó is lesz ez igy!

— **„Csevegés a hétről“** czimü hirünkben a második csillag alatt multkor a közönyről csevegtünk valamit. Igen becses készből ezre vonatkozólag oly érelmü sorokat vettünk, melyekszerint a vallás- és közoktatási magy. kir. miniszternek a tornaverseny ügyében kiadott rendelete nem involválta Kőszeg részéről a tornászok felküldését, következésképen nem lehet szó „közöny“-ről; de ha mégis, akkor az rágalom, melyet „egyenesen, térfiasan, leplezetlenül, minden ujabb sértegetés nélkül“ vissza kell vonnunk. Eltekintve az általánosságtól, mely a „közöny“ szóban nyert közleményünkben kifejezést, és melylyel sem személyt, sem testületet, direkte legalább, nem illettünk, bizonyos az egy, az t. i., hogy csevegés volt az egész, vagyis, amint azt e szónak értelme felremagyarázhatlanul diktálja: minden czél- és tartalom nélküli beszéd. Különben is sokkal nagyobb tisztelettel és méltánylással viseltetünk a benczés tanitórendüek iránt, hogysem őket egyáltaláu, különösen pedig minden igaz ok nélkül bemécsmérelnők, vagy vádolnók — pláne — közönynyel. Távul tőlünk! (Szerk.)

— **Nagy zivatar.** Szombaton, e hó 23-án, este nagy zivatar vonult el városunk fölött, mely jégesővel járván, szőlőinkben is okozott kisebb-nagyobb károkat.

— **Uj hazába, uj-világba** költözött Schwarzbach József volt ujfürdős nyolcz tagu családjával mult vasárnapon kelt utra, s most tuár jóformán közel jár az amerikai partokhoz.

— **Olcsó ital.** Minden esetre az olcsóbb fogyasztási tárgyak közé sorolható nálunk most a sör. A magyaróvári sör jóval élvezhetőbb a tavalinál és literét 20 krajczárjával kaphatja szegény és gazdag egyaránt.

— **Elszabadult harangnyelv.** Az inczédi harangok mult hétfőn a faluba bevonuló megyés püspököt üdvözöltek, miközben az öregebbiknek a nyelve elszabadult, s a toronynyiláson át épen a templomfelé haladó főpásztor lábai előtt zuhant a földre. Szemtanuk állitása szerint borzasztó szerencsétlenség eshetett volna.

— **Lóosztályozás.** A f. é. junius hó 1-vel kezdődő lóosztályozás elővezetési sorrendje szerint Kőszeg városa — mint már emlitettük — junius 6-án a kőszegi járás, 8-án Kőszegen és 9-én Rohonczon állitja ki lovait.

— **Lóversenyek Szombathelyen.** A vasmegyei „Urlovasok szövetkezete“ t. évi junius 14-én lóversenyeket rendez. A versenyek a következők: I. Megnyitó verseny. II. Vasmegyei 500 frtos dijra. III. Vasmegyei urak és hölgyek 1400 frankos dijára. IV. Akadály verseny. V. Gátverseny az urlovasok dijáért. VI. Mezei gazdák versenye. — A lóversenyek a lovasezred gyakorló terén tartatnak.

— **Körgyülés.** E hó 19-én tartotta a lékai esperesi kerület tanitói köre tavaszi körgyülését Pörgölinben, hova a tagok pontosan megjelentek. Elnöklő Kirchknopf János mindenek előtt referált a szombathelyi központi közgyülés folyamáról. Ezt követé Ehkamm József pörgölini tanitó gyakorlati oktatása a magyar olvasmányról, amely megelégedést keltett. Tételeket dolgoztak ki Ehkamm József pörgölini, Kanicz József kupfalvi tanitó. Az őszi körgyülést Lékára tüzték ki.

— **Szőlővessző-vásárlás.** Az alulirott kormánybiztosnak, a balatonmelléki homokterületek betelepitéséhez, a jövő 1892-ik év tavaszán, előreláthatólag nagyobb mennyiségü gyökeres, esetleg sima szőlővesszőkre leend szüksége a következő európai szőlőfajokból, és pedig: a) Vörös bortermő fajokból. Nagy-Burgundi, Blaufränkisch, Nemes-Kadarka, Oportó és Szent-Lőrincz; b) Fehér borttermő fajokból: Kövi dinka, Olasz-Rizling, Zöld-Sylváni, Piros-Veltelini, Semillon és Sauvingnon szőlővesszőkre. Felkérem a t. czimet, szivesked jék velem lehetőleg mielőbb közölni, hogy az imént felsorolt fajokból, a fajtisztaság szavatolása mellett, mennyi gyökeres és menuyi sima vesszőt és minő ár mellett (a termelési helyhez legközelebb eső vasuti állomástól és a csomagolás költségével együtt értve) volna hajlandó rendelkezésemre bocsátani? Somogyvárott, 1891. április hóban. Széchényi Imre gróf s. k. balatonvidéki telepitési kormánybiztos.

— **Agyonlőtt vadorzó** Május hó 22-én Szájbely Gyula nagybirtokos Herlicska nevü erdőőre jelentést tett, hogy napszürkületkor a rohonczi erdőben egy vadorzót abban a pillanatban, amint az lövésre emelte föl ellene a fegyvert, önvédelemből lelőtt. Az élettelenül összerogyott valami Kutits Ferencz velemi lakos, rossz hirben állott és már többször volt büntetve. Holt teteme biróilag fölkonczoltatott és 24-én a rohonczi temetőben helyeztetett nyugalomra.

— **Kilátótorony a Gerinczhegyen Borostyánkő mellett.** Ez már késsen levén, f. é. junius 7. delután 2 órakor ünnepélyesen megnyittatik és a használatnak átadatik. Az ünnepélyre valószinüleg bécsi turisták is jönnek. Elvárható, hogy a vasvármegyei turista-egyletnek tagjai és a közönség is az ünnepélyben minél számosabban részt venni fognak. Olcsó utazás a Semeringre, Payerbachba és Mürzzuschlagba. A vasvármegyei turista-egylet tagjai a déli vasuton igen olcsón utazhatnak Szombathelyrol, Kőszegről vagy Molnáriból Payerbachba, a Semeringre vagy Mürzzuschlagba. Érdeklődőkkel a vasmegyei turista-egylet elnöksége Felső-Lövőn bővebb felvilágositásokat is közöl. Vasvármegye turista térképét olvasóink szives figyelmébe ajánljuk. Az a katonai térkép után készült, igen csinos, részletes és megbizható. Ára, vászonra vonva, 2 frt 50 kr., vastag papiroson 1 frt 70 kr. kapható a turista-egylet elnökségénél Felső-Lövőn. Vasvármegye turista-egyletének elnöksége emlitett egyletnek tagjait felkéri, miként tagsági dijaikat az alapszabályok értelmében vagy a helyi megbizottaknál, vagy közvetlenül Felső-Lövőn befizetni szivesked jenek.

— **Alig van társadalmi vagy irodalmi kérdés,** melyre figyelmet ki ne terjesztené hazánknak egyik legjobb és legelterjeltebb szépirodalmi hetilapja: a „Képes Családi Lapok“. Legujabbi 21-ik számában czikksorozatot kezd meg Tolnai Lajos jeles regényirónk és aesthikusunk hirneves tollából „A vidék és költői“ czim alatt, melyben irodalmi viszonyaink számos ferdeségét éles tollal ecseteli. Meg vagyunk győződve, hogy e czikksorozat, mely különösen a vidéki irók és költők hivatottjaira akarja a közfigyelmet terelni, kellő méltánylásban fog részesülni a közönség részéről. Az ismertetés sora Könyves Tóth Kálmánnal kezdődik, kinek egy kitünő rajza mindjárt közöltetik is. Ugyanazon számban van továbbá egy igen érdekes közegészségügyi czikk is: „A telefon mint járvány terjesztő“ czim alatt, melyet a közönség különös figyelmébe ajánlunk.

— **A „Magyar Hirlap“ ujdonság-pályázata.** A „Magyar Hirlap“ tudvalevőleg minden hónapban 10 arany pályadijat tüz ki egy érdekes hirre, melynek az érdekességén kivül még eredetinek, frissnek és igaznak is kellett lenni. Az első határidőre, május 20-ikára, 332 pályázó hir érkezett a „Magyar-Hirlap“ szerkesztőségéhez, nagy fejtörést okozva a biráló-bizottságnak, mely a polyvából annyi egészséges buzaszemet rostált ki, hogy szinte zavarban voltak, melyiknek adják a csengő jutalmat, végre is szótöbbséggel „A király üzenete“ czimü ujdonság, melyet a „Magyar Hirlapból“ majdnem valamennyi fővárosi és vidéki, sőt külföldi lap is átvett, nyerte el a dijat. A „Magyar Hirlap“ szerkesztősége azonnal táviratilag felkérte a Nagyváradon megjelenő lapokat, hogy, miután a pályadijnyertes hir onnan érkezett, szólitsák fel szerzőjét jelentkezésre. A szerző azonban ismeretlen kiván maradni és a dij fölvételével Dr. Molnár Jenő budapesti ügyvédet és Pitroff Kornél m. kir. erdészt hivta meg, kik a „Magyar Hirlap“ szerkesztőségében meg is jelentek és a tiz darab cs. kir. aranyat átvették. A „Magyar Hirlap“ a pályadijat a mai nappal ujból kitüzte. A pályázaton a junius 20-ig beküldött ujdonságok vesznek részt.

— **A Dr. Roth Pál** szerkesztésében megjelenő „Kereskedelmi Jog- és Ismeretek Tára“ harmadik száma változatos tartalommal megjelent. Gerő Victor tanár beható tárgyalás alá veszi a hazai vidéki takarékpénztárak szervezetét és annak hiányait számos adattal illusztrálja. Dr. Feichtinger Elek tengeri magánjogunkat a franczia reformokhoz viszonyitva tárgyalja. Dr. Roth Pál a „Hivatalbóli végtörlés“-ről értekezik. A biztositási rovatban figyelemre méltó cikkeket találunk a biztositás államositásáról és a biztositás- államositási törekvésekről hazánkban, az amerikai életbiztositó társaságokról, a rossz életbiztositási risikokról stb. Az irodalom rovata nagyobb ismertést kezd meg a külföldi szövetkezetekről.

Közgazdaság.

Szőlőszetünkről.

Szőlőink ma még azon kiváltságos helyzetben vannak, hogy látszólag mentesek a phylloxerától, birtokosai csak olvasás vagy hallomás szerint mások kárán ismerik; miként azonban, sajnos, hazánk 1678 községének (városokkal együtt) — a hol a filloxera pusztitó ereje konstatáltatott — miként továbbá környékes szomszédainknak, különösen Zalavármegye 54 zár alatt levő község szőlőbirtokosainak e veszélyes rovarral meg kellet ismerkedni, ugy mi sem fogjuk kikerülni azon harczot, melyet szőlőink tentartása érdekében végig kell küzdenünk.

Némileg szerencsénk az, hogy azon előnyös helyzetben vagyunk, miszerint a rovar életmódját és egyéb egyéni tulajdonságait és végül azon hathatós fegyvert is ismerjük, melylyel sikeresen küzdhetünk ellene.

Mielőtt azonban a védekezési mód megismertetésére térnék, szükségesnek tartom megjegyezni, hogy a szőlőket az elrendelt évenkénti megvizsgálásán felül folytonosan felügyelet alatt kell tartani, mert az egyszeri tömeges átnézésnél könnyen megtörténhetik, hogy a veszély kezdetén feltünő csekélyebb foltok nem vétetnek észre, s igy a rohamos terjedésnek gátot nem lehet vetni.

Ez okból indokoltnak látnám, hogy a helyi bizottság feladatát pontosan és lelkiismeretesen teljesitse, szőlőről szőlőre menve a gyanus tőkéket gyökereinél megvizsgálja s gyanus kórtünetek mutatkozásánál azonnal jelentést tegyen; mert a baj felismerésétől függ a sikeres intézkedési eljárás. Végül elengedhetlennek tartom, hogy a megyei központi bizottság a szőlők egyenkénti megvizsgálását jó eleve, a kórt ismertető jelek megismertetése mellett szigoruan elrendelje és ez intézkedését ellenőriztesse, minden szőlőbirtokosnak pedig kötelezővé tegye, hogy gyanus kórjelek észlelésénél azonnal jelentést tegyen az illető helyi bizottságnál.

A mint emlitém több védekezési eljárás van használatban; ugy a külföldi valamint saját tapasztalataink is az amerikai szőlővel való védekezést bizonyitják legsikeresebbnek. Habár vannak oly amerikai szőlőfajok, melyeknek termése élvezhető terménynek feldolgozható, mégis a fősulya a védekezésnek az amerikai vadszőlőben fekszik, melyet alany nyerési czélból termeszteni szükséges, ezen alanyok a mi honi fajainkkal beneme sitve, a mi régi hirneves szőlőink fentartását czélozzák.

(Vége következik).

Felelős szerkesztő: *Wittinger Antal.*
Kiadó-laptulajdonos: *Feigl Gyula.*

Piaczi-árak.

Buza	100 kilo . .	8 frt. 30 krtól	9 frt. 20 kr-ig
Rozs	„ . .	7 „ 70 „	8 „ 50 „
Árpa	„ . .	6 „ 80 „	7 „ 50 „
Kukoricza	„ . . .	7 „ 50 „	7 „ 70 „
Zab	„ . . .	6 „ 80 „	7 „ 20 „

HIRDETESEK.

Saj mintár magánvevőinek ingyen és bérmentve.

Eddig nem létezett **mintakönyvek** szabók számára bérmentetlen és csak 20 frtnyi betéttel, mely megrendelés után leszámitásba vétetik.

Öltözékeknek való kelmék.

Peruvien és Dosking a magas kleirus számára, szabályszerű kelmék és és kir. **tiszti egyenruháknak, aggharczosok-, tüzoltók-, tornászok- és libériáknak, biliárd- és játékasztalokra** való poszó, (loden), vizhatlan **vadászkabátoknak, mosókelmék, utazóplaidek 4—14 frtig** stb. Aki olcsó, tisztességes, tartós, tiszta gyapjus posztóárukat és nem olcsó rongyokat, melyek minden oldalról vevésre ajánltatnak és alig érdemesek a szabó ollójára, akar venni, forduljon

Stikarovsky Jánoshoz Brünnben

Ausztria-Magyarország legnagyobb posztógyára.

Fél millióényi állandó raktárom- és világüzletemnél könnyen érthető, hogy sok maradék található; minden okosan gondolkozó ember belátja, hogy olyan kis maradékokból és szelvényekből nem küldhetők szét minták, mivel pár száz mintarendelések mellett rövid idő alatt mi sem maradna meg, és azért az tiszta szédelgés, ha posztóczégek mind a mellett hirdetnek maradék- és szelvénymintákat, mely esetben a mintaszeletek egész darabokból és nem maradékból valók; az efele eljárás könnyen felfogható. — Maradékok, melyek nem tetszenek, átcsereltetnek, vagy a pénz visszaküldetik. A maradékok megrendelésénél a czim, hosszuság és az ár kiteendők. — Szétküldés utánvét mellett csak 10 frton felül bérmentve. — Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, olasz és franczia nyelven.

Legnagyobb brünni szétküldési áruház
Ticho Fülöptől,

Krautmarkt 21. BRÜNN Rathhausgasse 17. sz.

Szétküld postautánvéttel vagy előfizetés mellett:

brünni posztó-szövetet, 3·10 méter, egy teljes férfiöltönyre, jó minőségben csak frt 5.—
brünni posztó-szövetet, 3·10 meter, egy teljes férfiöltönyre, finom minőségben csak frt 8.—
brünni posztó-szövetet, 3·10 meter, egy teljes férfiöltönyre, legfinomabb minőségben csak frt 10.75
brünni posztó-szövetet, fekete szinben, 3·10 m., egy salon-öltönyre, igen tartós, csak frt 9.—
2 meter, egy felöltőre, a legujabb szinben és szövetnemben, csak frt 6.—
mosható kártolfonal, (mosásért biztosittatik), a legujabb dessinben és szinben, 6·40 m., egy teljes ferfiöltönyre, csak frt 3.—
Egy maradek lenvászon, czérnázott áru, mosható és csodálatos minta, 6·40 meter, egy teljes férfiöltönyre, csak frt 4.—
Egy vállravető, czérna, 9 negyed hosszu, frt 1.20; tiszta gyapju, 10 negyed hosszu frt 4.—
egész fekete, selyemállal (Cachemir-kendő gyászra frt 4.50

Egy **Maradék**

Női ruha-szövetek

mindenféle szövő nemben, kivitelben és szinben, a legujabb és legdivatosabban a tavaszi és nyári idoszakra 1891/92.

Egy egész öltözet dupplaszeles.

jó minőségben 10 meter - - frt 3.50
jobb „ 10 meter - - frt 6.—
finom „ 10 meter - - frt 8
finomabb minőségben tiszta gyapju 10 meter - - frt 9.—
legfinomabb minőségben tiszta gyapju 19 meter - - frt 13.—
franczia áru.

Fekete Cachemir,

lengyel készitmény, sima, csikos vagy virágos:

1 öltözet 10 meter, sima - - frt 4.50
1 öltözet 10 meter, csikos - frt 5.50
a legfinomabb nemben.

Angol Zephyr (vásznak),

legfinomabb és legalkalmasabb házi és utczai öltözéknek. **Uj!!**

1 egész öltöny Ia, 10 meter - frt 5.50
1 egész öltöny IIa, 10 meter frt 4.—

Franczia Voiles

(Satins),

mosásra biztositék.

Egy teljes ruha

10 meter:

jó minőségben - - - - - frt 2.80
finom „ - - - - - frt 3.50
legfinomabb minőségben - - frt 4.50
atlasz-minőségben - - - - frt 6.—

Jute-függöny

török minta, egész hosszában

első minőség - - - - - - frt 3.50
második minőség - - - - frt 2.50

Tunis-függöny

aranynyal átszőve, gyönyörü csikossal és bojttal ellátva, teljes hosszában, mindenféle szinben - - frt 4.50

Egy garnitura,

két ágy- és egy asztalteritő

jute-ből - - - - - - - - - frt 3.50
ripsből - - - - - - - - - frt 4.50

Manilla-futószőnyeg,

igen tartós,

egy maradék 10—11 meter - frt 3.40

Lennáruk:

Egy darab = 30 bécsi rőf,

ára darabonkint:

Rumburgi széklenn, 5/4 széles frt 6.50
Rumburgi Oxford valódi szin Ia. frt 6.50
Rumburgi „ „ „ IIa frt 4.50
Chiffon, igen jó minőség a frt 4.50, 5.50, 6.50 egész - - - - frt 9.—
Ilázivászon, 4 negyed széles - frt 4.50
5 negyed széles - - - - frt 5.50
Stefánia-vászon, 5 negy. széles teljes pótlék a lenfonálnak - - frt 9.—
Atlasz-Gradl, ágybehuzókra Ia. frt 8.50
IIa. - - - - - - - - - frt 5.50
Lenszövet varrás nélkül darabja 2 meter hosszu - - - - - frt 1.10
Canevas, Ia. min. ágybehuzókra frt 6.—

Hölgy-ingek, chiffonból vagy erős lenvászonból csipkével, 6 drb frt 3.75
legjobb rumburgi fonállal és svájczi himzéssel 6 darab - frt 6.—.

Pompásan elkeszitett mintakonyvek ingyen es bermentesen küldetnek. — Mintak kivansag szerint minden aruczikkbol ingyen es bermentesen küldetnek.

Pótbirdetmény.

A köszegi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, miszerint a **Pinczker Ferencz** felső-szénégetői lakos végrehajtatónak **Koller Antal** felső-szénégetői lakos végrehajtást szenvedő elleni 200 frt. és jár. iránti végrehajtási ügyében 2913 sz.. a kibocsátott árverési hirdetményben a felső-szénégetői 10 tjkv. A I 1—10 és 12—16 sorsz. alatt felvett 7/8 telek és 10 sz. ház 1097 forint kikiáltási árban

Felső-Szénégetőn a község házánál 1891. évi junius hó 16. d. e. 10 órára

kitűzött árverés az 1881. LX. t. cz. 167 §. alapján Tortmann Mihályné végrehajtató és dekében is 101 frt. tőkekövetelése s járulékai kielégitése végett megtartani fogja.

Kelt Köszegen 1891. évi april hó 10-napján.

A köszegi kir. járásbiróság mint telekönyvi hatóság.

Szluha Dénes, kir. aljbiró.

A mélyen tisztelt közönséghez!

Alulirott bátorkodik a m. t. közönséget arról értesiteni, hogy elfoglaltsága miatt f. é. junius havát utazással tölti el és **működését 2-ával Köszegen ujra f. é. Julius kezdi meg.**

Mély tisztelettel

Scharpf Jenő,

fogtechnikus.

Egy egyszerü kisérlet mindenkit arról fog meggyőzni, hogy

„Zacherlin"

csakugyan a legjobb szer minden rovar ellenében,

miután tőle — mint semmi más szertől — frappáns erővel és gyorsasággal mindennemű féregnek még a nyoma is elvész. Legjobban alkalmazható feltüzött zacherlin-szóróval való beporozás által.

A zacherlint semmikép sem kell a közönséges féregporral összetéveszteni, mert a zacherlin egy egészen különös specziálitás, mely sehol és soha sem található fel másképen, mint **bepecsételt palaczkokban Zacherl J. névvel.**

Aki tehát zacherlint kér és olmi port fogul el papirdobozban, vagy katulyában, az ezekkel bizony mindig meg van csalva. Jog:

Köszegen:	Unger József urnál	Szombathely:	Kelemen J. N. utóda urnál	Szombathely:	Bartos János urnál
„	Pollák Sándor „	„	Kikaker Kálmán „	„	Hötzl Ferencz „
„	Waisbecker Ede „	„	Legard testvérek	„	Löffler Moritz „
„	Jánosa Gyula „	„	Stirling Bódog „	„	Ragendorfer David urnál
Felső-Ör:	Glatz Gusztav urnál	„	Tempel Ferencz „	„	ifj. Rosenberg Ignácz „
Pinkafő:	Strobel Károly urnál	„	Pollák testvérek	Csepreg:	Feiglstock M. utódá.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.